

FRISS NOBEL-DÍJAS ÍRÓ MŰVEI CSAK A KÖNYVTÁRAKBAN

De ki az a Le Clézio?

Egyetlen kötetet találtunk a friss Nobel-díjas francia írótól, Jean-Marie Gustave Le Clézio-tól Szeged könyvesboltjaiban. A magyarok többsége nem is hallott még róla.

R. TÓTH GÁBOR

- Az én lakásom könyvekkel van tele, imádok olvasni, az újdonságok iránt is érdeklődök, de ennek a francia írónak még a nevét sem hallottam sosem - vallotta be az egyik szegedi könyvesboltból kilépve Varga Árpádné. Nincs egyedül: a magyar olvasók zöme nem ismeri a múlt csütörtökön Nobel-díjjal kitüntetett Jean-Marie Gustave Le Clézio műveit.

Megtalálni sem könnyű ezeket: a négy legnagyobb szegedi könyvesboltban összesen egy kötetet láttunk tőle a hétvégén. Magyarul öt műve olvasható az Európa Kiadó gondozásában: 1968-ban adták ki első, Láz című novelláskötetét, ezt követte 1970-ben a Háború, 1975-ben a Terra Amata - a most díjazott alkotás. Az 1990-es években jelent meg az Aranyhalacska, 2006-ban pedig a Kőrforgás című regény - utóbbiból találtunk egyet a Kárázs utcai Alexandrában.

- Öt darab érkezett 2006-ban, idén januárban adtuk el egyet - árulta el a bolt eladója, Szabó István. Arra számít, most meglódul az érdeklődés, hiszen „Kertész mint a cukrot, úgy viték” 2002-ben, de Elfriede Jelinek Zongoratanárnője vagy Orhan Pamuk Hó című munkája is jobban fogyott, miután a szerzők megkapták a svéd királyi akadémia elismerését.

- Valóban van hatása a díjnak az olvasókra, felkelti a figyelmüket, de csak akkor, ha amúgy is ismerik a szerzőt. Sőt Kertész Imrét még az is elolvasta, aki amúgy nem érdeklődik a szépirodalom iránt. Le Clézio-t is biztosan keresni fogják, nem csupán az a három francia szakos egyetemista, aki amúgy olvasná - számolt be tapasztalatairól Bálint Erzsébet, a Fókusz könyvesbolt

→ **NÉVJEGY.** Le Clézio Nizzában született 1940. április 13-án, egy Mauríus szigetére emigrált breton család leszármazottjaként. Első könyvét hétévesen írta a tengerről, amikor elkísérte édesanyját Nigériába, az ott dolgozó orvos apjához. Nagy-Britanniában és az Egyesült Államokban tanult, katonai szolgálatát Thaiföldön, majd Mexikóban végezte. Mindössze 23 évesen jelent meg első regénye.

eladója. Nála még nem keresték a díjazott könyvet, mint ahogy az Árpád téri Libriben sem. A pláza könyvesboltjában néhányan már érdeklődtek az elmúlt napokban, ám kötetet nem tudtak mutatni. Több szerencsével jártunk a könyvtárakban: a Somogyiban az összes, magyar nyelvű kötet megtalálható, s 11 kölcsönözhető példányból 6 még hozzáférhető; a TIK-ben pedig számos francia nyelvű mű is akad - a magyar nyelvűek mindegyikét kivették a napokban.

Az író az „új kiindulási pontok, költői kalandok, érzéki extázis” kereséséért, környezetvédő attitűdjéért és a „kultúrák közötti párbeszéd és véleménycsere” bemutatásáért díjazta a Nobel-bizottság, amely honlapján szavazást indított - kiderült, látogatói 90 százaléka semmit nem olvasott a szerzőtől.

- Sajátossága írásmódjának esszéisztikus voltában mutatkozik meg, ez is magyarázza, hogy a magyar olvasók számára miért nem túl ismert, hiszen Le Clézio nem ír egyszerűen elmesélhető történeteket - mutatja be a friss Nobel-díjast Gyimesi Tímea, a Szegedi Tudományegyetem Francia Nyelvi és Irodalmi Tanszékének docense, hozzátéve: Le Clézio-t kultúraköziség is jellemzi, hiszen élete több kontinensen folyt, folyik, ez különös érzékenységgel ruházta fel a kisebbségek problémái iránt.

A NOBEL-DÍJASOK TÁRSASÁGÁBÓL A FRANCIA ÍRÓ HIÁNYZIK

Fotó: Segesvári Csaba

MINDEN CSONGRÁDI HÁZRÓL, UTCASAROKRÓL ÉS HIEDELEMRŐL TUDNA MESÉLNI A VOLT IGAGZGATÓ

A szerző felvétele

Gát László lett idén Csongrád díszpolgára

Gát László nyugalmazott iskolaigazgatónak, helytörténésznek adományozták idén a díszpolgári címet Csongrádon. A 73 éves tanárember a labdarúgásnak köszönheti, hogy históriás lett. Az idővel különös viszonyban áll: a múltat kutatva és a határidőt mindig betartva éli mindennapjait, szülővárosa épített emlékeit pedig félti az eljövendőtől.

BÍRÓ DÁNIEL

Minden csongrádi házról, utcasarokról és hiedelemről tudna mesélni Gát László - jól ismeri Csongrádot, és a csongrádiak is jól ismerik őt. A 73 éves tanárember - akinek a napokban ítélte oda a díszpolgári címet a város képviselő-testülete - nem csinál nagy ügyet a kitüntetésből, mégis, aki vele tart néhány órára, érzékelheti, mennyi formája van a gratulációnak. Ki hangosan, érdemeit felemlgetve, ki csendes mosollyal köszönti az egykori péklegényt, labdarúgót, edzőt, magyar-történelem szakos pedagógust, nyugalmazott iskolaigazgatót, históriás nagyapát.

A kenyérsütés tudományát apja példájában leste el. Jól tanult, és jól is futballozott, ezért Szegeden, ahol egyetemét töltötte, bemutatkozhatott az NB I-ben is. A megyeszékhelyről hazatérve a csongrádi Kossuth-iskola katedráján és a helyi NB III-as labdarúgócsapatban találta magát. Ennek az együttesnek volt az orvosa dr. Tari László. A városi múzeum névadója - kezében Váry Gel-

lért Emléklapok Csongrád múltjából című kötettel - egyszer szóvá tette az ifjú tanárnak, hogy abból is kellene tanítani a gyereket, majd hozzátette, hogy levél-tárba is érdemes lenne járni. Gát László megfogadta a doktor tanácsát, és nekilátott a Csongrád örökös megváltása című tanulmány megírásának. Aztán a helyi sport történetének feldolgozása következett, s amint elindult a helytörténeti írásokat megjelentető Mozaik sorozat kiadása, már nem volt megállás, tervszerű műhelymunkában kutatták

ziót inkább elkerülve feledkezett bele a munkába, a régi irományokba, és olykor előfordult, hogy buzgalmában kétszer is kijegyzetelte ugyanazt a könyvet. Gondolatait mindig kézzel vetette papírra, s a mai napig idegen számára mindenféle billentyűzet. A politika sem érdekelte, nem akart tanácsstag lenni, mégis arra kérték, vállaljon pozíciót a helyi vezetésben.

A családja és az idő volt az, amihez mindenáron ragaszkodott. Ha elment otthonról múltat kutatni, mindig tud-

→ Október 23-án veheti át a díjat

Egy neves csongrádi sportoló, Szöllösi József életútját kutatja mostanában Gát László, de emellett lankadatlanul érdeklődik a Mámái-rét története iránt. Ha mások múltjába belefárad, a sajátját idézi fel, ugyanis felkérték, hogy a Kossuth Lajos iskola fennállásának 150. évfordulójára készülő kötetben emlékezzen diákkoráról. Tíz oldalt tervez, de lehet, hogy végez október 23-áig - akkor adják át neki ünnepélyesen a díszpolgári címet.

Dudás Lajossal, Sebestyén Istvánnal és még másokkal Csongrád történetét.

- A megszerzett ismereteket beépítettem a tanrendbe, és ha az időjárás engedte, biciklivel jártuk a várost és a határt a diákokkal. Amit csak lehetett, megmutattam nekik, és minden érdekelt, amit továbbadhattam a gyerekeknek - mondja kutatásairól. Gát László 1960 és 1996 között a Széchenyi úti iskolában dolgozott, ahol helytörténeti gyűjteményt is létrehozott. Ha nem edzést vagy órát tartott, a televí-

hették szerettei, hol jár éppen, mikor tér haza, mert az időt rendre betartotta. De tart is az időtől, annak vasfogatótól, hiszen félti a festetlen fahidat, a felújításra szoruló Szent Rókus-templomot és a Nagyboldogasszony-templomot. Sajnálja, hogy az egykori téglagyár karcú kéményeire már csak egy mérgezett bányató emlékeztet, de hiányérzete is van, mert a Kétteteműtől délre eső földek még rejtegetnek titkokat, megfejtésre váró történeti feladványokat számára.

A COTTON CLUB SINGERS SZEGEDEN TARTJA ÚJ MŰSORÁNAK ŐSBEMUTATÓJÁT

Latin negyed az IH Rendezvényközpontban

Az eddig szinte csak szvinget játszó Cotton Club Singers új dologra készül: jövő szerdán Szegeden, az IH Rendezvényközpontban mutatja be Latin negyed című új műsorát. Az együttes frontembere, a szegedi operatársulathoz szerződött László Boldizsár előző este Bánk bán áriáját énekli.

MUNKATÁRSUNKTÓL

Salsa, csacsacsca, rumba, tangó, bossa nova - szinte az összes latin ritmus szerepel a Cotton Club Singers Latin negyed című új műsorában. A program meglepő vállalkozása az eddig szinte csak szvinget játszó zenekarnak, amely saját latin feldolgozásai mellett a Buena Vista Social Club által híressé tett melódiákat is megszólaltatja a jövő szerdán 19 órakor az IH Rendezvényközpontban kezdődő, ősbemutatónak nevezett szegedi koncertjén.

- Észrevettük, hogy a sok szvinges

feldolgozás mellett csak kevés latin zenét játszottunk eddig. Most összegyűjtöttük ezeket a számokat, és hoz-

zájuk csaptunk még jó néhányat. Így nagyon színes, változatos, több mint kétórás műsor jött össze. A Cotton

→ Hazám, hazám...

László Boldizsár Bánk bán nevezetes Hazám, hazám... áriáját énekli a Szegedi Nemzeti Színház 125 éves jubileumára rendezett, kedd esti gálaesten. A teátrum új tenoristája Pál Tamás karmester irányításával kifejezetten erre az alkalomra tanulja meg az áriát. - Veszélyes vállalkozás, mert ez az operasláger mindenkinek benne van a fülében, nem lehet hibázni benne. Sokan Simándy József előadásához hasonlítják a fiatalokét is, tudom, hogy nagyszerű tenor volt, de én nem gyűjtöttem a lemezeit, nekem mindig Franco Corelli volt a példaképem. Ő azon kevesek közé tartozott, aki idősebb korában is jól énekelt - mondja László Boldizsár, aki Pál Tamás és Michael Sturm irányításával már javában készül az Adriana Lecouvreur című Cilea-opera előadásaira. Őrül, hogy a teátrumban megértik: a Cotton Club Singers sem szeretné elhanyagolni, így párhuzamosan készülhet a zenekari és a színházi premierre.

A COTTON CLUB SINGERS - KÖZÉPEN, ELŐL A SZEGEDI SZÍNHÁZHOZ SZERZŐDÖTT LÁSZLÓ BOLDIZSÁR

Fotó: DM/DV

Club Singerst ezúttal egy nyolcfős, autentikus latin zenekar kíséri, amelyben zongora, bőgő, dob, ütőhangszerek, trombita, szaxofon és pozan is helyet kapott. Így velünk együtt összesen tizenkét ember lesz a színpadon, ami szinte már big band méretű felállítás. Vendégnek korábbi tagunkat, Zsédenyi Adrienn-t hívtuk meg, aki öröm-

mel fogadta a felkérést. Azért rá gondoltam, mert ő korábban is mindig a latin dalokat favorizálta - árulta el az együttes frontembere, László Boldizsár, aki példértékének tartja az IH Rendezvényközpont felújítását. A koncertre jegyek a helyszínen, a Belvárosi moziban és a színház jegyirodájában kaphatók.